

Βρυξέλλες, 10 Μαρτίου 2026
(OR. en)

7214/26

ENER 126
FISC 103
ECOFIN 325
COMPET 308
ENV 229

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	10 Μαρτίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 115 final
Θέμα:	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ σχετικά με τη δέσμη ενεργειακών μέτρων για τους πολίτες

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2026) 115 final.

σνημμ.: COM(2026) 115 final

Στρασβούργο, 10.3.2026
COM(2026) 115 final

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ
ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

σχετικά με τη δέσμη ενεργειακών μέτρων για τους πολίτες

{SWD(2026) 115 final}

Δέσμη ενεργειακών μέτρων για τους πολίτες — Οικονομικά προσιτή ενέργεια για όλους

Κάθε Ευρωπαία και Ευρωπαίος θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή, καθαρή ενέργεια σε άνετες και ανθεκτικές κατοικίες. Η **οικονομικά προσιτή ενέργεια** αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για ασφαλή, αξιοπρεπή ποιότητα ζωής, χωρίς φτώχεια, και είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της δικαιοσύνης και της συμπερίληψης, ιδίως για τις ομάδες που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση και για όλες τις γενιές. Εάν οι τιμές της ενέργειας είναι υπερβολικά υψηλές, πλήττεται ολόκληρη η οικονομία —η κατανάλωση μειώνεται και οι επιχειρηματική δραστηριότητα επιβραδύνεται. Αυτός είναι ο στόχος της δέσμης ενεργειακών μέτρων για τους πολίτες.

Ο ασφαλέστερος τρόπος για την εξασφάλιση οικονομικά προσιτής ενέργειας είναι να βασιστούμε στην **καθαρή ενέργεια που μπορεί να παράγει η Ευρώπη για τον εαυτό της**. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο πρέπει να δοθεί στους Ευρωπαίους η δυνατότητα να απομακρυνθούν από το αέριο και να στραφούν προς καθαρότερες εναλλακτικές λύσεις που βασίζονται στην ηλεκτρική ενέργεια. Ο **εξηλεκτρισμός** θα οδηγήσει σε χαμηλότερες και σταθερότερες τιμές σε βάθος χρόνου, αυξάνοντας παράλληλα την ανεξαρτησία, τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης. Τα κράτη μέλη μπορούν να διαδραματίσουν ρόλο εν προκειμένω θέτοντας τα κατάλληλα στοχευμένα κίνητρα —για παράδειγμα, καθιστώντας ελκυστικότερη τη χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας μέσω φορολογικών κινήτρων και χαμηλότερων εισφορών.

Η **ευελιξία** παρέχει τη δυνατότητα στις κατοικίες με έξυπνους μετρητές να χρησιμοποιούν ενέργεια όταν η ηλεκτρική ενέργεια είναι άφθονη και φθηνότερη. Η έξυπνη και αμφίδρομη φόρτιση των ηλεκτρικών οχημάτων μπορεί να στηρίζει περαιτέρω αυτή την ευελιξία. Για να λειτουργήσει αυτό το μέτρο, οι πολίτες χρειάζονται πρόσβαση σε αξιόπιστες πληροφορίες και συμβουλές προσαρμοσμένες στις διαφορετικές ανάγκες (συμπεριλαμβανομένων των αναπηριών), σε οικονομικά προσιτές τεχνολογίες και υπηρεσίες που ανταμείβουν τους χρήστες για τη στροφή από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας σε ώρες αιχμής σε φθηνότερα χρονικά διαστήματα —με ιδιαίτερη προσοχή στις ομάδες που αντιμετωπίζουν ψηφιακό αποκλεισμό. Πρόσφατη έρευνα του Ευρωβαρόμετρου¹ δείχνει ότι οι καταναλωτές ενέργειας της ΕΕ επιθυμούν καλύτερη **προστασία** των ευάλωτων καταναλωτών και των καταναλωτών που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια, καθώς και μεγαλύτερη **σαφήνεια και διαφάνεια στους λογαριασμούς ενέργειας**.

Οι πολίτες —για παράδειγμα, οι γεωργοί, οι κάτοικοι αγροτικών περιοχών, οι ιδιοκτήτες μικρών επιχειρήσεων ή τα νηπιαγωγεία— θα πρέπει να είναι σε θέση να συνεργάζονται, να παράγουν και να **μοιράζονται** την ενέργεια που παράγουν οι ίδιοι. Με αυτόν τον τρόπο, αποσυμπιέζονται τα τοπικά ενεργειακά δίκτυα και αποφεύγονται οι περιττές επενδύσεις σε ενεργειακές υποδομές. Οι οικονομικές και τεχνικές απαιτήσεις για τη συγκρότηση **ενεργειακών κοινοτήτων** θα πρέπει να είναι σαφείς και απλές. Η ενδυνάμωση των καταναλωτών είναι επίσης επωφελής για τους Ευρωπαίους παραγωγούς **καθαρών τεχνολογιών** και για τους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς η αυξημένη ζήτηση για καινοτόμα προϊόντα (όπως αντλίες θερμότητας) και καινοτόμες υπηρεσίες (όπως κοινωνική μίσθωση, παροχή θερμότητας ως υπηρεσίας) θα προσφέρει επενδυτική ασφάλεια και θα συμβάλει στην ανάπτυξη αυτών των αγορών εργασίας. Αυτές οι καινοτόμες τεχνολογίες θα βελτιώσουν επίσης το σύμπλεγμα ενέργειας-νερού, ιδίως κατά τη διάρκεια ξηρασιών και καυσώνων, και, ως εκ τούτου, θα συμβάλουν στη μείωση των λογαριασμών ενέργειας².

¹ [Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 566](#) «Η συμπεριφορά των καταναλωτών στην ενεργειακή μετάβαση», Δεκέμβριος 2025.

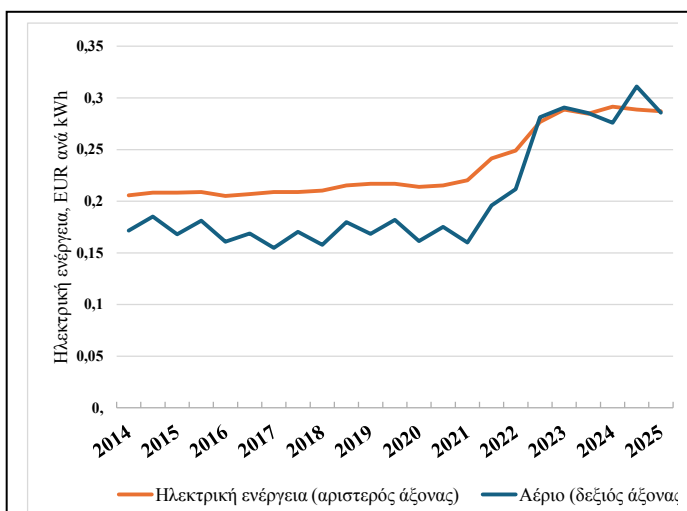
² Ευρωπαϊκή στρατηγική για την ανθεκτικότητα των υδάτων, COM/2025/280 final.

Η δέσμη ενεργειακών μέτρων για τους πολίτες αποσκοπεί επίσης στην αντιμετώπιση της **ενεργειακής φτώχειας** —μιας σοβαρής κατάστασης που αντιμετωπίζουν σήμερα πάρα πολλοί πολίτες στην ΕΕ και η οποία πλήττει δυσανάλογα ομάδες που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση, καθώς και σε αγροτικές ή απομακρυσμένες περιοχές, εξόχως απόκεντρες περιοχές και νησιά. Το 2024 σχεδόν το 10 % των Ευρωπαίων πολιτών δεν μπορούσαν να θερμάνουν επαρκώς τα σπίτια τους τον χειμώνα, ενώ πολλοί αντιμετωπίζουν αυξανόμενες ανάγκες ψύξης το καλοκαίρι. Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και η μετάβαση σε φθηνότερα ηλεκτρικά συστήματα θέρμανσης και ψύξης ή σε συστήματα τηλεθέρμανσης που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας είναι ουσιαστικής σημασίας για τη μείωση της ενεργειακής φτώχειας και των δαπανών στέγασης.

Έχει ήδη θεσπιστεί μια ισχυρή δέσμη νομοθετικών πράξεων της ΕΕ για όλα αυτά, αλλά η **εφαρμογή** της παραμένει άنيση. Η διασφάλιση της αποτελεσματικής επιβολής της νομοθεσίας της ΕΕ είναι καίριας σημασίας προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι πολίτες μπορούν να επωφελούνται πλήρως από τα δικαιώματά τους. Οι **τοπικές αρχές** έχουν καθοριστικό ρόλο στη στήριξη των πολιτών στην ενεργειακή μετάβαση μέσω διοικητικών, τεχνικών και οικονομικών συμβουλών, ιδίως όσον αφορά την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας και την προσέγγιση ομάδων με ειδικές ανάγκες. Με στόχο την εντατικοποίηση των κοινών προσπαθειών σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης και την επίτευξη αποτελεσμάτων για τους Ευρωπαίους πολίτες, η παρούσα ανακοίνωση, η οποία συμπληρώνει άλλες πρωτοβουλίες της Επιτροπής³ για οικονομικά προσιτή ενέργεια, καθορίζει συγκεκριμένες δράσεις με τους εξής σκοπούς: i) χαμηλότερους λογαριασμούς ενέργειας για τα νοικοκυριά· ii) προστασία και ενδυνάμωση των καταναλωτών· iii) αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας· και iv) αποτελεσματική εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ.

ΠΥΛΩΝΑΣ I: ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ

Οι υψηλές τιμές της ενέργειας βλάπτουν την οικονομία και τους πολίτες της Ευρώπης. Οι τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας για τα νοικοκυριά εκτινάχθηκαν κατά τη διάρκεια της κρίσης και παραμένουν υψηλές έως και σήμερα, με αποτέλεσμα να πλήττονται δυσανάλογα οι ομάδες που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση. Οι τιμές λιανικής της ηλεκτρικής ενέργειας με τις οποίες επιβαρύνονται τα νοικοκυριά της ΕΕ είναι κατά 36 % υψηλότερες από τον μέσο όρο τους κατά την περίοδο 2014-2020, ενώ οι τιμές λιανικής του αερίου είναι κατά 68 % υψηλότερες σε σύγκριση με τον μέσο όρο της ίδιας περιόδου. Ως σημείο αναφοράς, ο πληθωρισμός κατά την ίδια περίοδο ήταν 26 %,

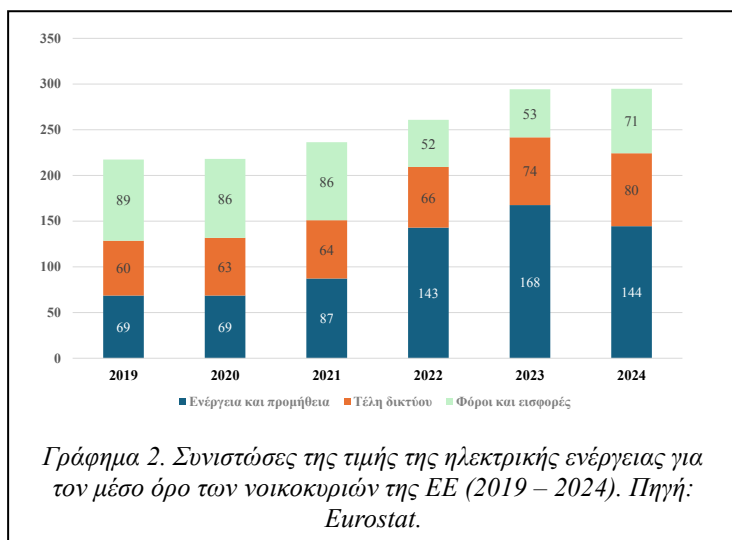
Γράφημα 1. Μέση τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας και του αερίου στην ΕΕ για τα νοικοκυριά ανά εξάμηνο. Πηγή: Eurostat, Τιμές ενέργειας για τα νοικοκυριά (ζώνες DC για την ηλεκτρική ενέργεια και D2 για το αέριο). Οι τιμές περιλαμβάνουν όλους τους φόρους και τις εισφορές. Οι τιμές του αερίου μετατρέπονται σε EUR/kWh

³ Συγκεκριμένα, τη [συμφωνία για καθαρή βιομηχανία](#), το [σχέδιο δράσης για οικονομικά προσιτή ενέργεια](#), το [σχέδιο οικονομικά προσιτής στέγασης](#), τη [δέσμη για τα ευρωπαϊκά δίκτυα](#), το [θεματολόγιο για τις πόλεις](#), καθώς και την επικείμενη στρατηγική για τον εξηλεκτρισμό, τη στρατηγική για τη θέρμανση και την ψύξη και τον στρατηγικό χάρτη πορείας για την ψηφιοποίηση στον τομέα της ενέργειας.

γεγονός που σημαίνει ότι οι τιμές αυξήθηκαν κατά 10 % μετά τη διόρθωσή τους λόγω πληθωρισμού.

Οι λογαριασμοί ενέργειας που πληρώνονται από τους πολίτες επηρεάζονται από **τέλη δικτύου, εθνικούς φόρους και εισφορές**, από την **τιμή χονδρικής πώλησης της ενέργειας** και από το επίπεδο ατομικής **κατανάλωσης**. Οι εθνικοί ενεργειακοί φόροι και ο υπολογισμός των τελών δικτύου εμπίπτουν κυρίως στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και των ρυθμιστικών αρχών τους, παρέχοντάς τους εργαλεία ώστε οι λογαριασμοί ενέργειας να καταστούν πιο οικονομικοί. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή προτείνει τέσσερις συγκεκριμένες δράσεις στο πλαίσιο αυτό.

Δράση 1: Μείωση των φόρων και των εισφορών επί της ηλεκτρικής ενέργειας για τα νοικοκυριά στο ελάχιστο της ΕΕ

Οι φόροι και οι εισφορές ηλεκτρικής ενέργειας αντιπροσωπεύουν, κατά μέσο όρο, το 25 % της τιμής για τα νοικοκυριά και το 15 % της τιμής για τις επιχειρήσεις. Τα κράτη μέλη μπορούν να μειώσουν τους εθνικούς ενεργειακούς φόρους και τις εισφορές, συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων φόρων ή εισφορών που δεν συνδέονται με την ενέργεια (π.χ. τα τέλη δημόσιας ραδιοτηλεόρασης που προστίθενται στους

λογαριασμούς ηλεκτρικής ενέργειας⁴). Η κατάργηση των μη συναφών χρεώσεων ωφελεί όλους τους υπόχρεους των λογαριασμών ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως τα ευάλωτα νοικοκυριά.

Ορισμένα κράτη μέλη⁵ μείωσαν ή βρίσκονται σε διαδικασία μείωσης του φορολογικού συντελεστή για τις ενεργοβόρες βιομηχανίες. Η μείωση της φορολογίας αποδείχθηκε επίσης αποτελεσματική για την προσωρινή συγκράτηση των λογαριασμών ενέργειας κατά τη διάρκεια της ενεργειακής κρίσης, ιδίως όταν η λιανική τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας ήταν πολύ υψηλότερη από την τιμή του αερίου. Σύμφωνα με την ισχύουσα οδηγία φορολόγησης της ενέργειας και την οδηγία ΦΠΑ, τα κράτη μέλη έχουν την ευχέρεια να μειώσουν τους ελάχιστους συντελεστές ειδικού φόρου κατανάλωσης και τον ΦΠΑ στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας. Το γεγονός αυτό θα έχει άμεσο αντίκτυπο στις τιμές της ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ θα συμβάλει και στον ταχύτερο εξηλεκτρισμό των τελικών χρήσεων.

Στόχος	Μείωση των λογαριασμών ηλεκτρικής ενέργειας των καταναλωτών και στήριξη του εξηλεκτρισμού
Αποτέλεσμα	Οι λογαριασμοί των πολιτών θα μπορούσαν να μειωθούν κατά 14 % ή κατά μέσο όρο κατά 200 EUR ετησίως.

⁴ Η Ελλάδα, η Ιταλία και η Πορτογαλία προσθέτουν στους λογαριασμούς ηλεκτρικού ρεύματος χρεώσεις που σχετίζονται με τη δημόσια ραδιοτηλεόραση.

⁵ Γερμανία, Γαλλία.

Πώς	Τα κράτη μέλη μπορούν να συμβάλουν στη μείωση των λογαριασμών ηλεκτρικής ενέργειας για τα νοικοκυριά διενεργώντας φορολογικούς ελέγχους , αξιοποιώντας πλήρως τις δυνατότητες ευελιξίας της νομοθεσίας της ΕΕ και εξετάζοντας το ενδεχόμενο στοχευμένων μειώσεων εν όλω ή εν μέρει των συντελεστών των ειδικών φόρων κατανάλωσης όσον αφορά την ηλεκτρική ενέργεια, π.χ. για τα ενεργειακά φτωχά και ευάλωτα νοικοκυριά
-----	---

Δράση 2: Μείωση του κόστους δικτύου για τους εγγώριους καταναλωτές

Οι καταναλωτές πληρώνουν **τιμολόγια δικτύου** για να καλύψουν το κόστος μεταφοράς της ενέργειας στα σπίτια τους. Η χρέωση αυτή αντιστοιχεί στο **ένα τέταρτο έως το ένα τρίτο των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας** και έχει καθοριστική σημασία για την οικονομική προσιτότητα της ενέργειας. Η νομοθεσία της ΕΕ προστατεύει τους καταναλωτές απαιτώντας από τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων να μετακυλίουν μόνο τα τέλη που αντικατοπτρίζουν το κόστος, είναι διαφανή, λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη για ασφάλεια και ευελιξία του δικτύου και αντικατοπτρίζουν το πραγματικό κόστος που προκύπτει⁶. Τα τιμολόγια και το κόστος που συνδέεται με αυτά υπόκεινται στην έγκριση ανεξάρτητων εθνικών ρυθμιστικών αρχών.

Οι ενεργειακές κοινότητες που παράγουν ενέργεια για δική τους κατανάλωση ή μοιράζονται την ενέργεια με τους γείτονες μπορούν να συμβάλουν στη μείωση της χρήσης των τοπικών δικτύων και στην αποφυγή επενδύσεων σε πρόσθετες υποδομές. Οι ανταμοιβές ευελιξίας στα τιμολόγια δικτύου, οι οποίες μειώνουν τον λογαριασμό ενέργειας για τις ενεργειακές κοινότητες και τους πολίτες που μοιράζονται την ενέργειά τους, θα παρέχουν κίνητρα για την τοπική παραγωγή και κατανάλωση ενέργειας και οφέλη για όλους τους χρήστες του δικτύου.

Το 2025 η Επιτροπή δημοσίευσε **κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τα τιμολόγια δικτύου**⁷ με σκοπό να βοηθήσει τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές να διατηρήσουν σε χαμηλά επίπεδα τα τέλη δικτύου και, ως εκ τούτου, τους λογαριασμούς των καταναλωτών. Η ταχεία εφαρμογή αυτών των κατευθυντήριων γραμμών θα συμβάλει στη μείωση των τελών δικτύου για όλους τους καταναλωτές. Η Επιτροπή ενθαρρύνει τις ρυθμιστικές αρχές να εφαρμόζουν αυστηρή προσέγγιση κατά την αξιολόγηση του κόστους/των εσόδων και να λαμβάνουν πλήρως υπόψη τη δυνητική ευελιξία και την ανταπόκριση στη ζήτηση για την αντικατάσταση των δαπανηρών επενδύσεων σε υποδομές. Σε συνέχεια των κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τα τιμολόγια δικτύου, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές για την επιτάχυνση της ενεργειακής μετάβασης, μεταξύ άλλων με την επιβράβευση των θετικών επιπτώσεων των ενεργειακών κοινοτήτων και της κοινής χρήσης ενέργειας.

Στόχος	Μείωση των τιμολογίων δικτύου για τους καταναλωτές
Αποτέλεσμα	Ευέλικτη κατανάλωση και ευέλικτη τοπική παραγωγή και κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας που στηρίζουν τις χαμηλότερες επενδυτικές ανάγκες του δικτύου και την αποδοτικότερη λειτουργία .
Πώς	Οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές ενθαρρύνονται αφενός να εξετάσουν το ενδεχόμενο παροχής στοχευμένων κινήτρων στα τιμολόγια δικτύου για

⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (αναδιατύπωση).

⁷ [Ανακοίνωση σχετικά με κατευθυντήριες γραμμές για ανθεκτικά στις μελλοντικές εξελίξεις τέλη δικτύου με σκοπό τη μείωση του κόστους του συστήματος](#) [C(2025) 4010 final].

ευέλικτη τοπική κατανάλωση, τα οποία θα μπορούσαν να μειώσουν το συνολικό κόστος του δικτύου, π.χ. ενεργειακές κοινότητες και πολίτες που μοιράζονται την ενέργειά τους· και αφετέρου να αξιολογούν το δυναμικό ευελιξίας , ιδίως από τις ενεργειακές κοινότητες και την κοινή χρήση ενέργειας κατά τον σχεδιασμό των τελών δικτύου. Η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με τον ACER και με τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές για την ταχεία εφαρμογή των κατευθυντήριων γραμμών της Επιτροπής σχετικά με τον σχεδιασμό των τελών δικτύου .

Δράση 3: Ενίσχυση της χρήσης καθαρών και ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών.

Το 2023 η κύρια χρήση ενέργειας από τα νοικοκυριά της ΕΕ αφορούσε τη **θέρμανση κατοικιών** (62,5 % της τελικής κατανάλωσης ενέργειας στον οικιακό τομέα), ακολουθούμενη από τη **θέρμανση νερού** (15,1 %)⁸. Οι **ενεργειακές ετικέτες της ΕΕ** εμφανίζουν ήδη τις δυνατότητες εξοικονόμησης και παρέχουν στους καταναλωτές χρήσιμες συμβουλές, για παράδειγμα στις αποφάσεις αγοράς συσκευών για τα σπίτια τους⁹. Τα **οικιακά συστήματα ενεργειακής διαχείρισης** και οι **σύγχρονες ενεργειακά έξυπνες συσκευές** έχουν τη δυνατότητα να μειώσουν τους λογαριασμούς ενέργειας. Η μετάβαση προς την ηλεκτροκίνηση δημιουργεί πρόσθετες ευκαιρίες για μείωση του ενεργειακού κόστους μέσω της έξυπνης και αμφίδρομης φόρτισης των ηλεκτρικών οχημάτων, και προσφέρει στα νοικοκυριά τη δυνατότητα να βελτιστοποιήσουν τη χρήση ηλεκτρικής ενέργειας. Ωστόσο, συχνά θεωρούνται υπερβολικά δαπανηρά, κυρίως λόγω των υψηλών προκαταβολών. Για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα αυτό, ορισμένα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει **καινοτόμα μοντέλα χρηματοδότησης**, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής μίσθωσης¹⁰. Οι εταιρείες σε ορισμένες αγορές προσφέρουν στους πελάτες καθαρά συστήματα θέρμανσης (συμπεριλαμβανομένης της συντήρησης), παρέχοντας τη δυνατότητα στους καταναλωτές να πληρώνουν το κόστος σε ευέλικτες μηνιαίες δόσεις¹¹. Τα συστήματα πέραν των προγραμμάτων επιχορηγήσεων βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης, αλλά στις περισσότερες περιπτώσεις δεν έχουν εφαρμοστεί ακόμη σε ευρεία κλίμακα.

Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη και τις εταιρείες να υπερβούν την προσέγγιση **που βασίζεται αποκλειστικά σε επιχορηγήσεις** και να σχεδιάσουν **καινοτόμες ενεργειακές υπηρεσίες και χρηματοδοτικές λύσεις** —για παράδειγμα, συστήματα που συνδυάζουν την κοινωνική μίσθωση με τη δυνατότητα κάλυψης του αρχικού κόστους κεφαλαίου, την παροχή θερμότητας ως υπηρεσίας¹² ή ευέλικτα τιμολόγια για τις αντλίες θερμότητας και το κόστος συντήρησης. Η προσέγγιση αυτή θα δώσει στους πολίτες της ΕΕ μεγαλύτερη πρόσβαση σε καθαρές και αποδοτικές ως προς την ενέργεια και το νερό τεχνολογίες, και θα βελτιώσει έτσι την ποιότητα ζωής μέσω, για παράδειγμα, της μείωσης της ρύπανσης, της βελτίωσης της άνεσης και της υγείας στους εσωτερικούς χώρους και της μείωσης των λογαριασμών ενέργειας. Κατάλληλα σχεδιασμένα συστήματα που **συνδυάζουν δημόσια και ιδιωτική χρηματοδότηση** η οποία

⁸ Eurostat, [«Κατανάλωση ενέργειας στα νοικοκυριά»](#), Ιούνιος 2025.

⁹ [«Η στάση των Ευρωπαίων απέναντι στις ενεργειακές πολιτικές» – Σεπτέμβριος 2024 – Έρευνα του Ευρωβαρόμετρου](#). Πάνω από τα τρία τέταρτα όσων απάντησαν είχαν χρησιμοποιήσει το ενεργειακό σήμα της ΕΕ κατά την τελευταία πενταετία.

¹⁰ Για παράδειγμα, η Γαλλία δρομολόγησε τη δεύτερη έκδοση του συστήματος κοινωνικής μίσθωσης ηλεκτρικών οχημάτων. Στη Λετονία, μια κρατική εταιρεία, παρέχει σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά πρόσβαση σε χρηματοδοτικούς πόρους μέσω δανείων, εγγυήσεων και επενδύσεων σε εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου.

¹¹ Ορθές πρακτικές που προβλέπονται στο παράρτημα της σύστασης της Επιτροπής σχετικά με την αποδέσμευση ιδιωτικών επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση. COM(2026)1526, σύσταση.

¹² Επιχειρηματικό μοντέλο που παρέχει τη δυνατότητα στους πελάτες να πληρώνουν για τη θερμότητα που χρησιμοποιούν αντί για την υποδομή ή το καύσιμο.

δίνει προτεραιότητα στα άτομα που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια και σε άλλες ομάδες που βρίσκονται σε ευάλωτη κατάσταση θα έχουν θετικό αντίκτυπο στα νοικοκυριά χαμηλού και μεσαίου εισοδήματος, των οποίων το ενεργειακό κόστος μπορεί να αντιπροσωπεύει δυσανάλογο μερίδιο του συνολικού εισοδήματος των νοικοκυριών τους. Ομοίως, θα πρέπει να στηριχθούν οι επενδύσεις για την ανάπτυξη καθαρών ή ενεργειακά αποδοτικών λύσεων σε καταστάσεις εκτός δικτύου. Με την επικείμενη στρατηγική για τις επενδύσεις σε καθαρή ενέργεια¹³, η Επιτροπή αποσκοπεί στην αποδέσμευση ιδιωτικών επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση.

Στόχος	Αύξηση της πρόσβασης σε καθαρές, αποδοτικές τεχνολογίες με καινοτόμες λύσεις
Αποτέλεσμα	Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, χαμηλότεροι λογαριασμοί ενέργειας.
Πώς	Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη και τους συμφεροντούχους, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού συνασπισμού για τη χρηματοδότηση της ενεργειακής απόδοσης , με σκοπό την ανάπτυξη πρακτικών και καινοτόμων μοντέλων ενεργειακών υπηρεσιών και λύσεων χρηματοδότησης, καθώς και προσεγγίσεων πέραν των επιχορηγήσεων, συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών για την προσέγγιση ευάλωτων νοικοκυριών, την αύξηση της υιοθέτησης συστημάτων ενεργειακής διαχείρισης κατοικιών και κτιρίων και ενεργειακά έξυπνων συσκευών και τη βελτίωση της πρόσβασης των νοικοκυριών σε εξηλεκτρισμένες, ευέλικτες και αποδοτικές ενεργειακές υπηρεσίες και τεχνολογίες (4ο τρίμηνο του 2026).

Δράση 4: Ενδυνάμωση των καταναλωτών ώστε να έχουν τη φθηνότερη προσφορά και να μπορούν να αλλάζουν προμηθευτή γρήγορα

Η νομοθεσία της ΕΕ παρέχει στους πολίτες **το δικαίωμα να στραφούν** σε εναλλακτικούς παρόχους ενέργειας¹⁴. ωστόσο, εκτιμάται ότι οι πολίτες χάνουν κατά μέσο όρο **152 EUR ετησίως** εάν δεν αλλάζουν πάροχο¹⁵. Ένας λόγος είναι η έλλειψη διαφάνειας: στο πλαίσιο αυτό, ενδέχεται να μην επαρκούν όλα τα υφιστάμενα εργαλεία σύγκρισης. Επίσης, παρότι οι ενδιάμεσες πλατφόρμες μπορούν να διευκολύνουν την αλλαγή παρόχου, τα επιχειρηματικά μοντέλα τους δεν είναι πάντα σαφή, γεγονός που μπορεί να υπονομεύσει τη διαφάνεια και τη λογοδοσία.

Η Επιτροπή καλεί τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι οι προμηθευτές ενέργειας παρέχουν στους πελάτες τους **«συμβουλές για τα καλύτερα τιμολόγια»** με βάση τη συγκεκριμένη ενεργειακή τους χρήση τουλάχιστον μία φορά ετησίως και να θέσουν σε εφαρμογή ένα **«σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης»** εάν υπάρχει κίνδυνος η κατανάλωση ενέργειας ενός πελάτη να υπερβεί κατά πολύ το επίπεδο που είχε προβλεφθεί κατά τη σύναψη της σύμβασης και όποτε καθίσταται διαθέσιμη μια φθηνότερη προσφορά¹⁶. Οι υπηρεσίες αυτές, οι οποίες

¹³ COM (2026) 116, Στρατηγική για τις επενδύσεις σε καθαρή ενέργεια.

¹⁴ Οδηγία (ΕΕ) 2019/944 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και την τροποποίηση της οδηγίας 2012/27/ΕΕ (αναδιατύπωση), άρθρα 4 και 12.

¹⁵ [ACER 2021, Annual Report on the Results of Monitoring the Internal Electricity and Natural Gas Markets](#) (Ετήσια έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα της παρακολούθησης των εγχώριων αγορών ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου).

¹⁶ Βλ. επίσης δράση 7.

αντικατοπτρίζουν εκείνες που παρέχονται σε άλλους τομείς¹⁷, θα δώσουν τη δυνατότητα στους καταναλωτές να αντιδρούν άμεσα και να αλλάζουν σύμβαση (π.χ. από ευέλικτη σε σταθερή), με θετικό αντίκτυπο στους λογαριασμούς τους.

Οι πολίτες θα πρέπει να έχουν πρόσβαση σε **σαφείς πληροφορίες** σχετικά με τις συμβάσεις τους. Θα πρέπει να τους παρέχεται περιεκτική σύνοψη εγκαίρως πριν από τη σύναψη ή την ανανέωση της σύμβασης. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι ευάλωτοι καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που δεν διαθέτουν ψηφιακά εργαλεία ή ψηφιακές δεξιότητες, μπορούν να ασκήσουν αποτελεσματικά τα δικαιώματά τους, οι προμηθευτές θα πρέπει να παρέχουν την εν λόγω σύνοψη δωρεάν σε προσβάσιμη μορφή και μέσω πολλαπλών διαύλων. Η Επιτροπή θα προσφέρει καθοδήγηση σχετικά με τους βασικούς όρους και τις προϋποθέσεις των συμβάσεων και θα ενθαρρύνει τους προμηθευτές να παρέχουν **τυποποιημένη σύνοψη**.

Υπάρχουν επίσης περιττά **τεχνικά εμπόδια** στη διαδικασία αλλαγής προμηθευτών. Για την αντιμετώπισή τους, η Επιτροπή θα θεσπίσει τεχνικούς κανόνες για τους προμηθευτές, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι διαδικασίες αλλαγής υπηρεσίας υποστήριξης σε ολόκληρη την ΕΕ μπορούν να ολοκληρωθούν εντός 24 ωρών. Επιπλέον, η **πλήρης εφαρμογή των έξυπνων μετρητών** από τα κράτη μέλη είναι καίριας σημασίας —οι πολίτες πρέπει να έχουν σαφή εικόνα της ενέργειας που καταναλώνουν για να ασκούν τα δικαιώματά τους και να επωφελούνται από τις υπηρεσίες ευελιξίας (βλ. δράση 6).

Στόχος	Βελτίωση της διαφάνειας και της συγκρισιμότητας των προσφορών προμήθειας ενέργειας· δυνατότητα τεχνικής αλλαγής προμηθευτών εντός 24 ωρών.
Αποτέλεσμα	Με την αλλαγή προμηθευτή, η εκτιμώμενη εξοικονόμηση εκτιμάται σε έως και 152 EUR ετησίως .
Πώς	Η Επιτροπή θα θεσπίσει τεχνικούς κανόνες για την αλλαγή προμηθευτή (1ο τρίμηνο του 2026)· θα εκδώσει σύσταση σχετικά με τη σύνοψη των βασικών όρων και προϋποθέσεων των ενεργειακών συμβάσεων (1ο τρίμηνο του 2026)· και θα εξετάσει το ενδεχόμενο έκδοσης σύστασης σχετικά με τυποποιημένα υποδείγματα για τους λογαριασμούς ενέργειας (2027).

ΠΥΛΩΝΑΣ II: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΟΥΣ

Δράση 5: Ενίσχυση της αυτοπαραγωγής ενέργειας και της κοινής γρήσης ενέργειας μεταξύ των πολιτών

Οι πολίτες μπορούν να αποφασίσουν να ενώσουν τις δυνάμεις τους και να δημιουργήσουν μια **ενεργειακή κοινότητα** με σκοπό τη διαχείριση κοινών επενδύσεων και την παραγωγή και την κατανάλωση ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, για παράδειγμα μέσω ηλιακών συλλεκτών, ανεμογεννητριών και συστημάτων τηλεθέρμανσης. Πρόκειται για δικαίωμα που κατοχυρώνεται από το δίκαιο της ΕΕ¹⁸. Ενώ στην Ευρώπη δραστηριοποιούνται επί του παρόντος περισσότερες από 8 000 ενεργειακές κοινότητες¹⁹, οι **αναξιοποίητες δυνατότητες** είναι τεράστιες, ιδίως στις αγροτικές περιοχές, για παράδειγμα με την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένου του βιοαερίου και του βιομεθανίου, και την τοπική

¹⁷ Στις τηλεπικοινωνίες, οι πάροχοι θα πρέπει να παρέχουν στους πελάτες συμβουλές σχετικά με τις καλύτερες τιμές τουλάχιστον σε ετήσια βάση, γεγονός που θα μπορούσε να τους ενθαρρύνει να αλλάξουν την επιλογή της σύμβασής τους.

¹⁸ Άρθρο 16 της οδηγίας (ΕΕ) 2019/944 και άρθρο 22 της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001.

¹⁹ Η εκτίμηση βασίζεται σε ευρεία ερμηνεία της έννοιας, η οποία δεν περιορίζεται μόνο στους ορισμούς της ΕΕ.

διαχείριση αποβλήτων. Συλλογικά οφέλη μπορούν επίσης να επιτευχθούν με την **κοινή χρήση ενέργειας**. Με τον τρόπο αυτόν, δίνεται η δυνατότητα σε μια μεγαλύτερη ομάδα ατόμων, όπως οι ενοικιαστές, τα νοικοκυριά χαμηλού εισοδήματος και τα άτομα που δεν διαθέτουν κατάλληλο χώρο, να επωφεληθούν άμεσα από εγχώριες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Η αυτοπαραγωγή και η κοινή χρήση ενέργειας συνεπάγονται μεγαλύτερη αυτονομία και σταθερή πρόσβαση σε οικονομικά προσιτές και σταθερότερες τιμές, ενώ καθιστούν και το ενεργειακό σύστημα πιο αποδοτικό.

Έως το 2030, πάνω από 16 εκατομμύρια νοικοκυριά και 630 000 ΜΜΕ θα μπορούσαν να παράγουν τη δική τους ανανεώσιμη ενέργεια²⁰. Υπάρχει δυνατότητα **έως και να δεκαπλασιαστεί**²¹ η εγκατεστημένη δυναμικότητα ανανεώσιμης ενέργειας των κοινοτήτων νοικοκυριών. Τα μεμονωμένα νοικοκυριά που παράγουν και καταναλώνουν τη δική τους ηλιακή ενέργεια μπορούν να επιτύχουν εξοικονόμηση 260-550 EUR ετησίως. Για τις κοινότητες νοικοκυριών με συνδυασμό αιολικής και ηλιακής ενέργειας, η εξοικονόμηση αυτή θα μπορούσε να ανέρχεται σε 440-930 EUR ετησίως²².

Για την επίτευξη αυτού του δυναμικού, οι ενεργειακές κοινότητες πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να μοιράζονται την ηλεκτρική ενέργεια χωρίς να υπόκεινται σε υπερβολικά τέλη προμηθευτή, να πωλούν την πλεονάζουσα ενέργεια και να αξιοποιούν τις δυνατότητές τους για την εξισορρόπηση της υψηλής ή χαμηλής ζήτησης της αγοράς. Οι διοικητικές απαιτήσεις πρέπει να μειωθούν στο ελάχιστο. Θα πρέπει να παρέχεται στοχευμένη στήριξη με σκοπό τη διασφάλιση της προσβασιμότητας για τα ενεργειακά φτωχά και ευάλωτα νοικοκυριά. Προκειμένου να στηρίξει τα κράτη μέλη στην προσπάθεια αυτήν, η Επιτροπή θα εκδώσει **σχέδιο δράσης για τις ενεργειακές κοινότητες**.

Στόχος	Αξιοποίηση του δυναμικού των ενεργειακών κοινοτήτων με σκοπό την αύξηση της εγκατεστημένης δυναμικότητας παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έως και στο δεκαπλάσιο έως το 2030 στην ΕΕ, ώστε να καταστεί δυνατή η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές για 25-30 εκατομμύρια νοικοκυριά.
Αποτέλεσμα	Δυνητική εξοικονόμηση 260-550 EUR ετησίως για μεμονωμένα νοικοκυριά και δυνητικό οικονομικό όφελος 440-930 EUR ετησίως για τις κοινότητες.
Πώς	Η Επιτροπή θα παράσχει καθοδήγηση στα κράτη μέλη σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησης των δυνητικών ενεργειακών κοινοτήτων και της αυτοκατανάλωσης ενέργειας , συμπεριλαμβανομένης της ανταλλαγής ορθών πρακτικών, με βάση την αξιολόγηση των δυνητικών και των υφιστάμενων φραγμών (1ο τρίμηνο του 2026): θα εκδώσει εκτελεστικό κανονισμό σχετικά με τη διαλειτουργικότητα των δεδομένων , ώστε να διασφαλιστεί ότι η κοινή χρήση της ενέργειας είναι εύχρηστη και πλήρως αυτοματοποιημένη για τους καταναλωτές (2027): και θα εκδώσει σειρά πρακτικών, αναλυτικών οδηγιών σχετικά με τον τρόπο δημιουργίας και διαχείρισης κοινοτικών ενεργειακών έργων για τα νοικοκυριά και άλλους συμφεροντούχους, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ, των γεωργών και των δημόσιων αρχών (2026-2027).

²⁰ Μελέτη της EnTEC σχετικά με το δυναμικό της ενέργειας των πολιτών (υπό έκδοση).

²¹ Η κοινοτική ενέργεια θα μπορούσε να συνεισφέρει έως και 90 GW, όγκος που αντιστοιχεί στο 8 % της συνολικής παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ΕΕ έως το 2030. Βλ. μελέτη EnTEC σχετικά με το δυναμικό της ενέργειας των πολιτών (υπό έκδοση).

²² Η εξοικονόμηση κόστους υπολογίζεται με βάση τις τιμές χονδρικής και λιανικής αγοράς το 2020 και το 2022. Όταν η ηλεκτρική ενέργεια αυτοκαταναλώνεται μέσω του δικτύου, ισχύουν όλα τα τιμολόγια δικτύου και οι φόροι.

Δράση 6: Προώθηση της ευελιξίας μέσω συμβάσεων λιανικής πώλησης

Οι καταναλωτές με ευέλικτες συμβάσεις λιανικής μπορούν να εξοικονομήσουν σημαντικά ποσά. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι λογαριασμοί ηλεκτρικής ενέργειας μπορεί να είναι έως και **40 % χαμηλότεροι** όταν μετατοπίζεται η ζήτηση θέρμανσης σε περιόδους χαμηλών τιμών ηλεκτρικής ενέργειας²³. Αυτός είναι ένας από τους λόγους για τους οποίους η ευελιξία της ζήτησης θα πρέπει να προωθείται ενεργά σε ολόκληρη την ΕΕ. Στα οφέλη περιλαμβάνονται η μειωμένη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και το χαμηλότερο κόστος δικτύου, καθώς και η μικρότερη ανάγκη για μέτρα στήριξης της δυναμικότητας, με δυνητική ετήσια εξοικονόμηση που εκτιμάται σε **2,7 δις. EUR έως το 2030**²⁴.

Η υλοποίηση αυτών των οφελών συνεπάγεται τη διασφάλιση της **ευρείας διαθεσιμότητας ευέλικτων συμβάσεων λιανικής**· τη διασφάλιση της **πρόσβασης των καταναλωτών σε διαφανή τιμολόγηση και αξιόπιστες πληροφορίες**, καθώς και σε **στοχευμένες συμβουλές** σχετικά με τον τρόπο επιλογής της σύμβασης προμήθειας που ανταποκρίνεται καλύτερα στις ανάγκες τους· και την ύπαρξη των αναγκαίων **τεχνικών εργαλείων**. Τα **έξυπνα συστήματα μέτρησης** είναι καίριας σημασίας —παρέχουν τα δεδομένα που απαιτούνται ώστε να λειτουργήσει η ευελιξία. Η αποτελεσματική πρόσβαση στα σχετικά δεδομένα διευκολύνει περαιτέρω τη μεγαλύτερη αυτοματοποίηση και, ως εκ τούτου, βελτιώνει την εμπειρία των καταναλωτών, διασφαλίζοντας παράλληλα ισχυρή προστασία των δεδομένων.

Η προώθηση της ευελιξίας συνεπάγεται επίσης την άρση των φραγμών για τους παρόχους υπηρεσιών ευελιξίας —εταιρείες που ανταμείβουν τους πελάτες τους για τη μετατόπιση της χρήσης ηλεκτρικής ενέργειας από τις ώρες αιχμής σε φθηνότερα χρονικά διαστήματα, ώστε να μειώνεται η πίεση στα τοπικά δίκτυα. Η Επιτροπή θα προσφέρει καθοδήγηση για να συμβάλει στην άρση αυτών των φραγμών, όπως αντικίνητρα ή μηνύματα ακατάλληλων τιμών.

Εκτός της ΕΕ, η *Solar Sharer Offer* στην Αυστραλία παρέχει στα νοικοκυριά ηλεκτρική ενέργεια με μηδενικό κόστος σε περιόδους υψηλής παραγωγής ηλιακής ενέργειας. Εντός της ΕΕ, προμηθευτές αναπτύσσουν επίσης προσφορές με ηλεκτρική ενέργεια μηδενικού κόστους. Τα κράτη μέλη μπορούν να διερευνήσουν παρόμοιους μηχανισμούς προσαρμοσμένους στο κανονιστικό πλαίσιο της ΕΕ, οι οποίοι παρέχουν στους πολίτες τη δυνατότητα να επωφελούνται άμεσα από την καθαρή μετάβαση καθώς μειώνουν τους λογαριασμούς χωρίς να απαιτούνται αρχικές επενδύσεις σε ηλιακά συστήματα στις στέγες, ενθαρρύνουν την ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης, ευθυγραμμίζουν την κατανάλωση με περιόδους υψηλής παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, βελτιώνουν την αποδοτικότητα του δικτύου και ενισχύουν τη δημόσια στήριξη για την απανθρακοποίηση, με αποτέλεσμα να καθίστανται ορατά και απτά τα πλεονεκτήματα της ενεργειακής μετάβασης.

Στόχος	Ενδυνάμωση των πολιτών ώστε να αξιοποιούν με ασφάλεια τα ευέλικτα συμβόλαια λιανικής και τις έξυπνες ενεργειακές συσκευές που βελτιστοποιούν την κατανάλωση ενέργειας.
Αποτέλεσμα	Χαμηλότεροι λογαριασμοί καταναλωτών και χαμηλότερο κόστος συστήματος, με δυνητική εξοικονόμηση έως και 40 % ²⁵ .

²³ Βάσει των δεδομένων της [έκθεσης παρακολούθησης της αγοράς του ACER για το 2025](#) και των υπολογισμών της ίδιας της Επιτροπής.

²⁴ Demand-side Flexibility: Quantification of benefits in the EU (Ευελιξία από την πλευρά της ζήτησης: ποσοτικός προσδιορισμός των οφελών στην ΕΕ)· DNV για τη smartEn, Σεπτέμβριος 2022.

²⁵ Με βάση δεδομένα από την έκθεση παρακολούθησης της αγοράς του ACER για το 2025 (Rewarding Flexibility: How retail contract choice can help unlock consumer flexibility) και τους υπολογισμούς της ίδιας της

Πώς	Η Επιτροπή θα προσφέρει καθοδήγηση για την προώθηση της ανταμοιβής της ευελιξίας στις συμβάσεις λιανικής (1ο τρίμηνο του 2026)· θα βελτιώσει την πρόσβαση στα δεδομένα που απαιτούνται για την ευελιξία με εκτελεστικό κανονισμό σχετικά με τις απαιτήσεις και τις διαδικασίες διαλειτουργικότητας (2027)· και θα προωθήσει τις δυνατότητες ευελιξίας και αποδοτικότητας σε σχετικά έργα στο πλαίσιο των νέων συμπράξεων για καλύτερες κατοικίες (2026).
-----	---

Δράση 7: Ενίσχυση της εμπιστοσύνης του καταναλωτικού κοινού

Οι καταναλωτές ενέργειας αντιμετωπίζουν **επιθετικές πρακτικές τηλεπώλησης** ή ορισμένες φορές δυσκολεύονται να κινηθούν στις αγορές ενέργειας. Το γεγονός αυτό έχει ως αποτέλεσμα την **έλλειψη εμπιστοσύνης** στην αγορά και περιορίζει τις ευκαιρίες αξιοποίησης φθηνότερων εναλλακτικών λύσεων ή πιο καινοτόμων υπηρεσιών²⁶.

Για τη βελτίωση της ποιότητας των ενεργειακών υπηρεσιών για τους πελάτες, η Επιτροπή θα συνεργαστεί με ενώσεις καταναλωτών, προμηθευτές ενέργειας και ρυθμιστικές αρχές με σκοπό την κατάρτιση ενός **νέου κώδικα υπηρεσιών για τους προμηθευτές ενέργειας**, ως πρώτο βήμα για την αντιμετώπιση των **αθέμιτων πρακτικών εμπορικής προώθησης**. Ο κώδικας θα δώσει τη δυνατότητα στους προμηθευτές ενέργειας να δεσμεύονται οικειοθελώς να υπερβούν τις υφιστάμενες απαιτήσεις για την παροχή αποτελεσματικών διαδικασιών χειρισμού καταγγελιών και την πρόληψη των αποσυνδέσεων για ευάλωτους καταναλωτές — όπως για εκείνους που ζουν σε αγροτικές περιοχές— μέσω μεγαλύτερων περιόδων προειδοποίησης, εξατομικευμένων σχεδίων πληρωμών, ελάχιστου εφοδιασμού και να προσφέρουν «συμβουλές σχετικά με τις καλύτερες τιμές» και συστήματα «έγκαιρης προειδοποίησης» (βλ. δράση 4). Ο κώδικας θα λειτουργεί ως **σήμα εμπιστοσύνης** με το οποίο οι προμηθευτές ενέργειας θα επισημαίνουν στους καταναλωτές ότι μπορούν να αναμένουν διαφανείς και δίκαιες υπηρεσίες. Ορισμένα κράτη μέλη ήδη εφαρμόζουν και επιβάλλουν με επιτυχία τέτοιο κώδικα²⁷. Εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών να αποφασίσουν αν και πώς θα επιβληθεί ένας τέτοιος κώδικας σε εθνικό επίπεδο.

Ενώ **η TN και η ψηφιοποίηση** θα αποφέρουν πολλά οφέλη, συμπεριλαμβανομένης της εξοικονόμησης ενέργειας και της μείωσης των λογαριασμών ενέργειας, παρουσιάζουν και νέες προκλήσεις. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θα αξιολογήσει κατά πόσον οι ισχύοντες κανόνες είναι κατάλληλοι για τον επιδιωκόμενο σκοπό στο πλαίσιο αυτό.

Η εμπιστοσύνη στην αγορά κλονίζεται εάν οι προμηθευτές ενέργειας δεν προστατεύονται από τις ασταθείς τιμές. Όταν οι προμηθευτές ενέργειας αποτυγχάνουν, οι πελάτες μπορεί να χάσουν τυχόν προκαταβολές και να αναγκαστούν να συνάψουν λιγότερο ευνοϊκές συμβάσεις. Για να αποφευχθεί αυτό, η Επιτροπή θα παρέχει καθοδήγηση στις εθνικές ρυθμιστικές αρχές σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να διασφαλίσουν ότι οι προμηθευτές ενέργειας σχεδιάζουν **κατάλληλες στρατηγικές διαχείρισης κινδύνων και αντιστάθμισης**, ώστε να συμβάλουν στη διατήρηση της σταθερότητας και της αξιοπιστίας της λιανικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας.

Επιτροπής, οι καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν να επιτύχουν εξοικονόμηση έως και 40 % εάν στραφούν σε σύμβαση δυναμικής τιμολόγησης και διαχειρίζονται ενεργά την κατανάλωσή τους.

²⁶ Το [Ευρωβαρόμετρο](#) επισημαίνει τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές ως τομέα που επιδέχεται βελτίωση. Το 82 % όσων απάντησαν θα εμπιστευόταν περισσότερο έναν πάροχο ενέργειας εάν δεσμευόταν να τηρεί επίσημα πιστοποιημένο κώδικα δεοντολογίας για τα δικαιώματα των καταναλωτών.

²⁷ Για παράδειγμα, η Ιρλανδία, οι Κάτω Χώρες και η Γαλλία.

Στόχος	Ενίσχυση της εμπιστοσύνης, αντιμετώπιση του επιθετικού και παραπλανητικού (τηλε)μάρκετινγκ, προστασία των πολιτών από τις συνέπειες των ανεπαρκειών της αγοράς.
Αποτέλεσμα	Αυξημένη εμπιστοσύνη των καταναλωτών και υψηλότερη ποιότητα υπηρεσιών. Μεγαλύτερη διαφάνεια της αγοράς που οδηγεί σε ανταγωνιστική τιμολόγηση και σε βελτιωμένη αποδοτικότητα των υπηρεσιών.
Πώς	Η Επιτροπή θα αποδεσμεύσει οφέλη για τους καταναλωτές προτείνοντας έναν εύκολα κατανοητό κώδικα υπηρεσιών σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών στους προμηθευτές ενέργειας, οι οποίοι μπορούν να δεσμευτούν οικειοθελώς σε υψηλά πρότυπα προστασίας των καταναλωτών με βάση τη διαφάνεια, τη δικαιοσύνη, την αμοιβαία εμπιστοσύνη και τη λογοδοσία (4ο τρίμηνο του 2026)· θα δημοσιεύσει νέες κατευθυντήριες γραμμές για τη στήριξη των εθνικών ρυθμιστικών αρχών στην πρόληψη των αδυναμιών των προμηθευτών μέσω της βελτίωσης της διαχείρισης κινδύνων (1ο τρίμηνο του 2026)· και θα αξιολογήσει την ανάγκη να εγκριθεί νέα νομική πρόταση της ΕΕ για τα δικαιώματα των καταναλωτών στον τομέα της ενέργειας μετά το 2029 , ώστε να διασφαλιστούν τα δικαιώματα των καταναλωτών και σε νέες καινοτόμες συμβάσεις και να αντιμετωπιστούν οι επιθετικές ή παραπλανητικές πρακτικές (τηλε)μάρκετινγκ (2028).

ΠΥΛΩΝΑΣ ΙΙΙ: ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΠΑΘΕΙΑΣ

Η δικαιοσύνη και η ισότητα βρίσκονται στον πυρήνα της ενεργειακής μετάβασης. Η προστασία των εύλωτων καταναλωτών και όσων αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια αποτελεί την **πρωταρχική προτεραιότητα** για τις Ευρωπαϊκές και τους Ευρωπαίους, σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη έρευνα του Ευρωβαρόμετρου²⁸. Η ενεργειακή φτώχεια, η οικονομικά απρόσιτη στέγαση και η περιορισμένη πρόσβαση σε κοινωνική στέγαση μπορούν να οδηγήσουν σε αυξανόμενους κινδύνους ευπάθειας. Η ΕΕ καταρτίζει την πρώτη στρατηγική της ΕΕ για την καταπολέμηση της φτώχειας με σκοπό να βοηθήσει τους ανθρώπους να έχουν πρόσβαση σε βασικά μέσα προστασίας και υπηρεσίες, να αντιμετωπίσει τα βαθύτερα αίτια της φτώχειας και να συμβάλει στην εξάλειψη της φτώχειας έως το 2050. Η παροχή σε όλους της δυνατότητας να έχουν πρόσβαση στην ενέργεια ως βασική υπηρεσία θα μειώσει την ευπάθεια και τη φτώχεια στην ΕΕ.

Δράση 8: Συνένωση δυνάμεων για τη μείωση της ενεργειακής φτώχειας

Το 2024 περίπου **42 εκατομμύρια Ευρωπαίους και Ευρωπαίοι** (το 9,2 % του πληθυσμού της ΕΕ) δεν ήταν σε θέση να θερμάνουν επαρκώς τα σπίτια τους²⁹. Πρόκειται για μια σοβαρή και απαράδεκτη κατάσταση για πάρα πολλούς πολίτες στην ΕΕ, με δυσανάλογες επιπτώσεις στις οικογένειες και τις πληθυσμιακές ομάδες που διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας ή διακρίσεων.

Το νομικό πλαίσιο της ΕΕ απαιτεί από τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν την ενεργειακή φτώχεια και να προστατεύσουν τους εύλωτους καταναλωτές μέσω μέτρων πολιτικής και συγκεκριμένων δράσεων. Ωστόσο, η αξιολόγηση³⁰ των επικαιροποιημένων εθνικών σχεδίων για την ενέργεια και το κλίμα από την Επιτροπή δείχνει ότι **οι κανόνες αυτοί εφαρμόζονται**

²⁸ [Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 566](#) «Η συμπεριφορά των καταναλωτών στην ενεργειακή μετάβαση», Δεκέμβριος 2025.

²⁹ Eurostat [«Πληθυσμός που αδυνατεί να έχει επαρκή θέρμανση κατοικίας ανά επίπεδο φτώχειας»](#), Φεβρουάριος 2026.

³⁰ [SWD\(2025\) 140 final](#).

με ανομοιογενή τρόπο σε ολόκληρη την ΕΕ. Αυτό οφείλεται, εν μέρει, στη δυσκολία εντοπισμού και προσέγγισης των ευάλωτων νοικοκυριών και των ατόμων που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια, καθώς και στη δυσκολία αποτελεσματικής **μετουσίωσης των αναγκών σε αποτελεσματικά μέτρα στήριξης** —δεδομένου ότι η ενεργειακή φτώχεια και η ευπάθεια είναι **πολύπλευρες**. Η Επιτροπή, προκειμένου να βοηθήσει τα κράτη μέλη να καταστήσουν τα **εθνικά τους σχέδια** πιο φιλόδοξα και να μειώσουν την ενεργειακή φτώχεια, θα παράσχει πρόσθετη καθοδήγηση και θα κοινοποιήσει ορθές και αναπαραγωγίμες πρακτικές. Τα μέτρα αυτά θα επικεντρωθούν σε επιτυχείς εθνικές και τοπικές προσεγγίσεις για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας και του διχασμού κινήτρων³¹, διασφαλίζοντας παράλληλα τη διατήρηση των κινήτρων για εξοικονόμηση ενέργειας και ενεργειακή απόδοση ακόμη και για τα νοικοκυριά που λαμβάνουν κοινωνικές παροχές για να καλύψουν τους λογαριασμούς ενέργειας. Σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2024/1275 για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, η Επιτροπή θα βοηθήσει επίσης τα κράτη μέλη να καταρτίσουν **τα οικεία εθνικά σχέδια ανακαίνισης κτιρίων** έως το τέλος του 2026, με σκοπό τον εντοπισμό των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις, όπου διαμένουν οι πλέον ευάλωτοι πολίτες, και τον σχεδιασμό εξατομικευμένων πολιτικών που θα τους βοηθήσουν να μειώσουν τους λογαριασμούς ενέργειας και να διαμένουν πιο άνετα στα σπίτια τους, τον χειμώνα και το καλοκαίρι. Τα σχέδια αποσκοπούν επίσης στην ενσωμάτωση της **προσβασιμότητας** για τους ηλικιωμένους και τα άτομα με αναπηρία στο πλαίσιο των ανακαινίσεων.

Εκτός από τα έργα για την ενεργειακή φτώχεια στο πλαίσιο του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα³², των ταμείων της πολιτικής συνοχής³³ ή άλλης στήριξης που παρέχεται σε τοπικό επίπεδο μέσω του συμβουλευτικού κόμβου για την ενεργειακή φτώχεια (ΕΡΑΗ), η Επιτροπή θα προκηρύξει **νέα πρόσκληση υποβολής προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE**³⁴ για τη χρηματοδότηση έργων που στηρίζουν τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές στην αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας, με βάση 10 έργα που βρίσκονται ήδη σε εξέλιξη. Με τον τρόπο αυτόν, θα δώσει τη δυνατότητα σε πρόσθετους φορείς να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν σε μεγαλύτερη κλίμακα στοχευμένα μέτρα που θα παρέχουν στα νοικοκυριά που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια βιώσιμες λύσεις για οικονομικά προσιτή ενέργεια και βελτιωμένες συνθήκες διαβίωσης. Επιπλέον, η Επιτροπή θα παράσχει καθοδήγηση σχετικά με τρόπους προστασίας των ευάλωτων νοικοκυριών και των ατόμων που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια κατά τον **παροπλισμό των δικτύων φυσικού αερίου**.

Στόχος	Παροχή βοήθειας στις εθνικές και τοπικές αρχές ώστε να λάβουν συγκεκριμένα μέτρα για τη μείωση του αριθμού των ατόμων που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια και την προστασία των ευάλωτων καταναλωτών, προκειμένου να διασφαλιστεί η δίκαιη και ισότιμη ενεργειακή μετάβαση.
Αποτέλεσμα	Πιο συνεκτικές και στοχευμένες πολιτικές για τα ευάλωτα νοικοκυριά που αντιμετωπίζουν ή κινδυνεύουν να αντιμετωπίσουν ενεργειακή φτώχεια· ταχύτερη, δικαιότερη και πιο οικονομική πρόσβαση σε διαρθρωτικές λύσεις (π.χ.

³¹ Διχασμός κινήτρων υπάρχει όταν οι ιδιοκτήτες δεν έχουν κίνητρα για τη βελτίωση της στέγασης, καθώς οι ενοικιαστές αποκομίζουν τα περισσότερα από τα οφέλη, αλλά δεν μπορούν να πραγματοποιήσουν οι ίδιοι τις αλλαγές.

³² Από το 2026 έως το 2032 το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα θα διαθέσει έως και 86,7 δισ. EUR για να βοηθήσει τα ευάλωτα άτομα και τις μικρές επιχειρήσεις που πλήττονται περισσότερο από την αύξηση του κόστους της ενέργειας και των μεταφορών.

³³ Ο κανονισμός για τον εκσυγχρονισμό της πολιτικής συνοχής παρέχει στα κράτη μέλη κίνητρα για να αυξήσουν τη χρηματοδότηση για οικονομικά προσιτή και βιώσιμη στέγαση, με έμφαση στα νοικοκυριά που πλήττονται από ενεργειακή φτώχεια.

³⁴ [Πολυετές πρόγραμμα εργασίας LIFE για την περίοδο 2025-2027](#).

	ανακαινίσεις): σταδιακή και μετρήσιμη μείωση της ενεργειακής φτώχειας και των συναφών υγειονομικών και κοινωνικών ζητημάτων σε ολόκληρη την ΕΕ.
Πώς	<p>Η Επιτροπή:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ θα επικαιροποιήσει τη σύστασή της σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια³⁵, ώστε να παράσχει πρόσθετη ανάλυση και να κοινοποιήσει ορθές και αναπαραγώγιμες πρακτικές. Θα περιλάβει πρακτικές για την επιτυχή αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας και την άρση του διχασμού κινήτρων, τη χρήση ψηφιακών εργαλείων, την απλούστευση της προσέγγισης των ευάλωτων πολιτών, την εφαρμογή διατομεακών μέτρων για την προστασία των πολιτών από τα κύματα καύσωνα, την προώθηση καινοτόμων χρηματοδοτικών εργαλείων για μέτρα ενεργειακής απόδοσης και την ανάδειξη του τρόπου με τον οποίο η κοινή χρήση ενέργειας και οι ενεργειακές κοινότητες μπορούν να μετριάσουν αποτελεσματικά την ενεργειακή φτώχεια (4ο τρίμηνο του 2026). ○ θα συνεχίσει να παρέχει τεχνική βοήθεια και πρόσθετη καθοδήγηση στις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές για την αποτελεσματική στόχευση των ευάλωτων πολιτών μέσω πολιτικών και μέτρων (2026-2028) και ○ θα βοηθήσει τις εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές να προσεγγίσουν τους πολίτες που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια με αποτελεσματικά μέτρα, χρηματοδοτώντας νέα έργα στο πλαίσιο του προγράμματος LIFE για την αντιμετώπιση της ενεργειακής φτώχειας. Θα αναλάβει εξατομικευμένες δράσεις επικοινωνίας και ενημέρωσης για την ενημέρωση των ευάλωτων και ενεργειακά φτωχών πολιτών σχετικά με οικονομικά αποδοτικές ευκαιρίες εξοικονόμησης ενέργειας (2026-2027).

Δράση 9: Προστασία των ευάλωτων πολιτών από αποσυνδέσεις

Για πολλούς πολίτες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αντιμετωπίζουν ήδη ενεργειακή φτώχεια, η **αδυναμία πληρωμής των λογαριασμών ενέργειας** αποτελεί πρόσθετη πηγή ανησυχίας. Ο κίνδυνος αποσύνδεσης από την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας και αερίου, επηρεάζει σοβαρά την ποιότητα ζωής και την υγεία τους, συμπεριλαμβανομένης της ψυχικής υγείας. Το 2024 περίπου **31 εκατομμύρια Ευρωπαίοι και Ευρωπαϊές καθυστέρησαν να εξοφλήσουν λογαριασμούς υπηρεσιών κοινής ωφελείας**³⁶.

Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη, τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές, τους προμηθευτές ενέργειας, τις οργανώσεις καταναλωτών και άλλα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη για τη θέσπιση συστημάτων σε εθνικό επίπεδο με σκοπό τον εντοπισμό **ενδείξεων έγκαιρης προειδοποίησης** όταν τα νοικοκυριά δυσκολεύονται να πληρώσουν τους λογαριασμούς ενέργειας. Στόχος είναι να βοηθηθούν οι εταιρείες ενέργειας να παρέμβουν και να προσφέρουν στήριξη στα εν λόγω νοικοκυριά προτού επιδεινωθεί το πρόβλημα. Επιπλέον, η Επιτροπή θα προωθήσει ορθές πρακτικές για την πρόληψη και την προστασία από τις αποσυνδέσεις, συμπεριλαμβανομένων **συστημάτων διαχείρισης οφειλών**.

Στόχος	Καλύτερη προστασία των ευάλωτων και ενεργειακά φτωχών πολιτών που διατρέχουν κίνδυνο ενεργειακών αποσυνδέσεων, μέσω συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και διαχείρισης οφειλών.
--------	--

³⁵ [EUR-LEX 32023H2407](#).

³⁶ Eurostat, «[Ληξιπρόθεσμες οφειλές λογαριασμών υπηρεσιών κοινής ωφελείας](#)», Φεβρουάριος 2026.

Αποτέλεσμα	Λιγότερες αποσυνδέσεις, σταθερή προστασία των ευάλωτων καταναλωτών σε ολόκληρη την ΕΕ, μείωση της ευπάθειας, βελτίωση της κοινωνικής δικαιοσύνης, της υγείας και της ευημερίας.
Πώς	Η Επιτροπή θα καταρτίσει κατευθυντήριες γραμμές στήριξης και θα διοργανώσει εκπαιδευτικά προγράμματα για τις εθνικές και τοπικές αρχές με θέμα τον σχεδιασμό και την εφαρμογή διασφαλίσεων αποσύνδεσης , ενώ θα προωθήσει βέλτιστες πρακτικές μέσω στοχευμένων εργαστηρίων, εκδηλώσεων και δημοσιεύσεων (2ο και 3ο τρίμηνο του 2026)· και παράλληλα θα παρέχει ενημέρωση σχετικά με τη διαθέσιμη στήριξη με ειδικές δράσεις επικοινωνίας (καθ' όλη τη διάρκεια του 2026).

ΠΥΛΩΝΑΣ IV: ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΙΣΧΥΟΥΣΑΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ

Οι Ευρωπαίοι πολίτες απολαμβάνουν ισχυρή προστασία των καταναλωτών χάρη στη νομοθεσία της ΕΕ —ωστόσο, η **εφαρμογή της παραμένει ανομοιόμορφη**. Αν δεν υπάρξει ισχυρή εφαρμογή στην πράξη, θα εξακολουθεί να υφίσταται το χάσμα μεταξύ της φιλοδοξίας της ΕΕ και της πραγματικής εμπειρίας που βιώνουν οι άνθρωποι. Οι **τοπικές αρχές** διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη στήριξη των πολιτών και στη συνεργασία μαζί τους, αλλά συχνά δεν συμμετέχουν επαρκώς στη χάραξη πολιτικών και **δεν διαθέτουν τις εξουσίες και τα μέσα** για την υλοποίηση των μέτρων όσον αφορά τους πολίτες.

Η Επιτροπή θα συνεργαστεί με τα κράτη μέλη και τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη για να συμβάλει στην εφαρμογή και την επιβολή της νομοθεσίας της ΕΕ —ιδίως με την έκδοση **κατευθυντήριων γραμμών και τεχνικής ανάλυσης** σχετικά με τις ενεργειακές κοινότητες και την αυτοκατανάλωση, συμπεριλαμβανομένου σχεδίου δράσης για τις ενεργειακές κοινότητες· την προστασία των ευάλωτων πελατών και των πελατών που αντιμετωπίζουν ενεργειακή φτώχεια από την ενεργειακή αποσύνδεση και κατά τη διάρκεια της σταδιακής κατάργησης του αερίου· την περίληψη των βασικών όρων της σύμβασης· τη διαχείριση κινδύνου από τους προμηθευτές· τις τιμές προμήθειας βασιζόμενες στην αγορά· την ανταμοιβή της ευελιξίας στις συμβάσεις λιανικής· τους τεχνικούς κανόνες για την αλλαγή προμηθευτή.

Η εφαρμογή δεν μπορεί, φυσικά, να πραγματοποιηθεί χωρίς να ληφθούν υπόψη **όλα τα διαφορετικά ενδιαφερόμενα μέρη**. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίον, προκειμένου να επιτευχθούν όλοι οι στόχοι που καθορίζονται στην παρούσα ανακοίνωση, είναι σημαντικό να υπάρχει ισχυρή αλληλεπίδραση και **συνεργασία** μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών και των ίδιων των πολιτών, καθώς και με την κοινωνία των πολιτών, τις ρυθμιστικές αρχές, τη βιομηχανία και την ακαδημαϊκή κοινότητα. Για τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή θα **εξορθολογίσει** τις υφιστάμενες πρωτοβουλίες και θα αυξήσει την προβολή των υφιστάμενων εργαλείων στήριξης —όπως ο συμβουλευτικός κόμβος πολιτών για την ενέργεια, ο συμβουλευτικός κόμβος για την ενεργειακή φτώχεια, το Σύμφωνο των Δημάρχων, η πρωτοβουλία της ΕΕ για τα νησιά, η πρωτοβουλία «Περιφέρειες εξόρυξης άνθρακα σε μετάβαση» και το φόρουμ για την ενεργειακή συμπεριφορά— αναβαθμίζοντας το υφιστάμενο **φόρουμ πολιτών για την ενέργεια** σε σημείο επαφής για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά την εφαρμογή. Η Επιτροπή θα εκδώσει επίσης κατευθυντήριες γραμμές προς τα κράτη μέλη για την ενδυνάμωση των πόλεων, με σκοπό να τα στηρίξει ώστε να αξιοποιήσουν πλήρως το δυναμικό των τοπικών αρχών για την επίτευξη της μετάβασης σε καθαρές μορφές ενέργειας. **Μέσω των εθνικών οργανώσεων καταναλωτών, η Επιτροπή θα δώσει ιδιαίτερη προσοχή στη συμμετοχή των πολιτών, και θα μεριμνήσει ώστε οι καταναλώτριες και οι καταναλωτές να ενημερώνονται για τα δικαιώματά τους και για τις ευκαιρίες που τους προσφέρονται εντός της αγοράς ενέργειας της ΕΕ.**